

SKRÅBLIKK PÅ OL-HISTORIEN

Arrangert i byen Olympia i Hellas
- halvøy som heter Peloponnes, sør for Athen.

776 før Kristus

393 etter Kristus

1169 år - ALDRI KRIG, mens lekene pågikk - respekt for freden.

Lekene, som ble arrangert hvert fjerde år, ble stoppet av romerne,
som da var verdens herskere, av religiøse grunner - stemplet som avguderi.
Mange snakker i dag feilaktig om olympiaden
- det er tiden MELLOM to olympiske leker - ikke selve arrangementet

Gjenopptatt i Athen, hovedstaden i Hellas, i 1896
Pause på 1503 år

- Ideen kom fra en fransk baron - Pierre de Coubertin - bare 29 år, da den internasjonale olympiske komiteen ble stiftet i 1894 - 110 år siden.

Olympiske sommerleker fra 1896

Olympiske vinterleker fra 1924 - første gang i Chamonix, Frankrike

Norge arrangerte vinterlekene i Oslo 1952 og Lillehammer 1994

FRA 14 TIL 202 NASJONER - fra 8 til 28 grener

- Voldsom utvikling - verdens største arrangement:

ATHEN 1896: 282 deltakere fra 14 nasjoner - åtte grener

ATHEN 2004: 10.500 deltakere fra 202 nasjoner - 28 grener

Fire nasjoner - Storbritannia, Frankrike, Australia og Hellas - har deltatt i alle sommerleker. Storbritannia og Frankrike har også deltatt i samtlige vinterleker.

Storbritannia var også med i London (1908) og Antwerpen (1920), da kunstløp var idrett på programmet i sommerlekene.

- Mange "MERKELIGE" øvelser de første årene. Arrangøren kunne selv - til en viss grad - bestemme hvilke øvelser som skulle være med.
Endret i 1912 - den olympiske komiteen tok styringen over øvelsesutvalget.

SVØMMING:

- ATHEN 1896:

Ikke svømmebasseng - svømte i havet ved havnebyen Pireus.

Midt i april - kalde vinner, høye bølger og bare 13 grader i vannet.

1200 meter lengste distanse - følgebåtene dro inn til land -
fem av de ni deltakerne var nær ved å drukne.

- Vi svømte for livet - ikke for gullmedaljen, sa ungareren Hajos som vant.
Han lærte å svømme som 13-åring, etter at faren hadde druknet i elva Donau
Hajos var yngste deltaker, individuelt, i Athen 1896 - 18 år og 70 dager.
Hajos fikk arkitektprisen under OL 1920 i Antwerpen.

Olympisk mester i bedriftsidrett:

Egen klasse for sjømenn. Grekere på de tre første plassene.

Vinneren Ioannis Malokinis brukte 2 minutter og 20 sekunder - et minutt
svakere enn de aktive.

- PARIS 1900:

Olympisk mester i undervannssvømming -

188,4 meter - Charles de Vendeville, Frankrike

Olympisk mester i 200 meter hindersvømming -

måtte opp av vannet og krabbe over stokker på tvers av banen - vanlig øvelse i
militær trening. (Fredrik Lane, Australia - 2.38,4).

- ST. LOUIS 1904: Olympisk mester i dykking:

19,05 meter - Paul Dickey, USA

SKYTING:

- PARIS 1900:

Skyting på LEVENDE duer.

Medaljevinnerne skjøt til sammen 77 duer

21 duer - Léon de Lunden, Belgia, 20 duer - Maurive Faure, Frankrike

18 duer - Donald Macintosh, Australia, og Crittenden Robinson, Storbritannia

BRYTING:

- STOCKHOLM 1912:

Verdens lengste brytekamp.

Ofte lange kamper - tidsgrense innført første gang i 1924.

Semifinalen i mellomvekt, gresk-romersk stil mellom finnen Alfred Asikainen og russeren Martin Klein varte i 11 timer og 40 minutter.

Klein vant, men var så sliten at han ikke møtte opp til finalen dagen etter.

RIDNING:

- PARIS 1900:

Høydehopp for hester:

1,85 meter - Canela / Dominique Gardères, Frankrike

Oreste / Gian Giorgio Trissino, Italia

Lengehopp for hester:

6,10 meter - Extra Dry / Constant van Langhendonk, Belgia

SYKKEL:

- ATHEN 1896:

Tolvtimersritt -

314,997 kilometer - Adolf Schmal, Østerrike

- ATHEN 1896:

100 kilometer / 10 mil banesykling - 300 runder på 333,33 meters bane:

Alle muligheter for at alt gikk trill rundt i hodet.

3.08.19,2 timer - Leon Flameng, Frankrike.

Grekeren G. Kolettis på andreplass ble slått med to kilometer (seks runder), selv om Flameng stoppet underveis og reparerte sykkelen..

NB: Øvelsen ble også arrangert også i London 1908.

- STOCKHOLM 1912:

Tidenes verste landeveisritt - 320 kilometer - (i dag 180 km)

Løpet startet klokken 0200 om natten.

10.42.39 timer - Rudolph Lewis fra Sør-Afrika.

FRIIDRETT:

- ATHEN 1906:

Stenkasting (6,40 kilo):

19,925 meter - Nikolaos Georgantas, Hellas.

NB: Tidligere spyd, kule og diskos - begge hender / sammenlagt.

HÅNDBALL:

- Berlin 1936:

Håndball var NY idrett - 11-mannslag spilte på fotballbane.

Tyskland vant foran Tsjekkoslovakia og Romania.

Håndball forsvant, men kom tilbake på OL-programmet i 1972.

YNGST:

7 - 8 år? Paris 1900.

Fransk gutt med ukjent navn, alder og bosted.

Deltok for Nederlands lag i roing - toer med styrmann.

Historien: Den nederlandske styrmannen ble plutselig syk, og en reserve ble tilfeldig plukket ut blant nysgjerrige tilskuere.

Den unge, fransk gutten gjorde jobben - han var med på medaljeutdelingen og det ble tatt bilde av de olympiske mestrene, før han forsvant sporløst.

- Bildet tyder på at den unge gutten er bare sju eller åtte år gammel.

- DOKUMENTERTE OPPLYSNINGER:

10 år 218 dager

Dimitrios Loundras, Hellas

Turn, Athen 1896

Deltaker på det greske landslaget i turn

11 år 73 dager:

Cecilia Colledge, Storbritannia

Kunsthopp, Lake Placid 1932

Yngste deltaker i vinterlekene

11 år 320 dager:

Sonja Henie, Norge

Kunstløp, Chamonix 1924

Tidenes yngste norske OL-deltaker.

Sonja vant gull i St.Moritz 1928 - f15 år 315 dager

13 år 268 dager:

Marjorie Gestring, USA

Svømming, Berlin 1936 - stup.

Tidenes yngste gullvinner blant kvinner.

14 år 96 dager:

Lillian "Pockey" Watson, USA

Svømming - 4x100 meter stafett.

Yngste gullvinner på lag - uansett idrett.

14 år 163 dager:

Franciscus Hin, Nederland

Seiling, Antwerpen 1920 - 12 fots jolle.

14 år 309 dager:

Kusuo Kitamura, Japan

Svømming, Berlin 1936 - 1500 meter

14 år 313 dager:

Nadia Comaneci, Romania

Turn, Montreal 1976 - bom og mangekamp individuelt.

15 år - på fødselsdagen:

Maria Filatova, Russland

Turn, Montreal 1976 - gull i lagkampen.

15 år 105 dager:

Rica Reinisch, Øst-Tyskland

Svømming, Moskva 1980 - gull.

15 år:

Shane Gould, Australia

Svømming, München 1972 - tre gull, én sølv og én bronse.

16 år 123 dager:

Ulrike Meyfarth, Vest-Tyskland
Friidrett, München 1972 - høyde.
Yngste OL-vinner i friidrett

16 år 162 dager:

John Fields (USA)
Boksing, Paris 1924 - fjærvekt.

16 år 289 dager:

Ramon Fonst, Cuba
Fekting, Paris 1900.

ELDST:

64 år 258 dager:

Eldste gullvinner - Oscar Swahn, Sverige
Skyting, Gull i lagkampen, løpende hjort
(- sønnen Alfred med på laget)
Stockholm 1912

72 år 279 dager:

Eldste medaljevinner - Oscar Swahn
Skyting, Sølv i lagkampen, løpende hjort
Antwerpen 1920

- Oscar Swahn er også tidenes eldste OL-deltaker.
Kvalifiserte seg også som 76-åring til Paris-lekene i 1924, men meldte forfall.

- Eldste utøver som er tatt i doping:

Paul Cerutti (65) fra Monaco
Skyting, Montreal 1976 - lerdue.

MÅL OG VEKT:

- HØYESTE deltaker:

226 centimeter - Yao Ming, Kina (basketball, Athen 2004)
218 centimeter - Juliana Semanova, Sovjetunionen (basketball, 1976)

- MINST:

135 cm / 25 kilo

Myong Hui Choe, Nord-Korea

Turn, Moskva 1980

138 cm / 30 kilo

14-åringen Bryan Nickson fra Malaysia (Athen 2004)

Svømming, stup - Athen 2004

- TYNGSTE deltaker:

198 kilo - Aytami Ruano, Spania (judo, Athen 2004).

Han måler 200 cm.

129 kilo - Julia Semenova, Sovjetunionen (basketball, Montreal 1976)

Andre:

163 kilo / 213 cm - Jong Gil Park, Nord-Korea (judo, Montreal 1976)

170 kilo / 194 cm - Roman Codean, Romania (bryting, Moskva 1980)

- LETTEST:

25 kilo

Myong Hui Choe, Nord-Korea

Turn, Moskva 1980

30 kilo

Bryan Nickson, Malaysia

Svømming, stup - Athen 2004